Місячний Економічний Моніторинг України

№8 (166), серпень 2014 року

Резюме

Тема місяця: Зміни до бюджету

Політика: Дострокові парламентські вибори очікуються в жовтні оскільки правляча коаліція формально припинила існування у Верховній Раді.

Реальний сектор: За попередньою оцінкою Держстату реальний ВВП впав на 4,7% дпр у другому кварталі 2014 року. Це, найвірогідніше, відображало падіння інвестицій та сповільнення приросту споживання.

Енергетичний сектор: Щоб компенсувати відсутність імпорту російського газу, український уряд вживає заходи із заміщення імпорту газу та зменшення його споживання.

Сільське господарство: Експорт зернових сягнув 32,2 млн т у 2013/2014 маркетинговому році, а урожай зернових ймовірно знову перевищить 60 млн т в 2014 році.

Приватизація. 17 липня Уряд затвердив перелік пакетів акцій 164 компаній, приватизація яких має відбутись у 2014 році.

Зовнішній сектор: Дефіцит рахунку поточних операцій склав 0,4 млрд дол. США в червні, незважаючи на низький дефіцит торгівлі товарами через виплати доходів за інвестиціями та низький експорт послуг.

Фіскальна політика: Валові бюджетні доходи (до відшкодування ПДВ) в липні були нижчими за планові на 6,6% або 16,2 млрд грн.

Соціальна політика: Верховна Рада затвердила зміни до законодавства, що передбачають більш прямий контроль уряду та, зокрема, Міністерства соціальної політики, над фондами соціального страхування.

Ринок праці: Рецесія економіки України продовжує негативно впливати на показники заробітної плату: у червні 2014 року заробітна плата виросла на 6,0% дпр в номінальному виразі, але скоротилась на 5,6% дпр в реальному виразі.

Монетарна політика: Зростання ІСЦ сповільнилось до найнижчого рівня за шість місяців (0,4% липень до червня) через сезонні фактори, низький споживчий попит та кілька місяців стабільного обмінного курсу.

Обмінний курс: В липні обмінний курс гривні був стабільним більшу частину місяця. Гривня ослабилась до долара США в кінці липня через політичну нестабільність

Державний борг: Міністерство фінансів здійснило випуск ПДВ-облігацій на суму 5,7 млрд грн для погашення попередньої заборгованості з відшкодування ПДВ.

Тема місяця: Зміни до бюджету

Зміни до закону про бюджет та Податкового кодексу: чи поліпшиться ситуація?

Олександра Бетлій

В липні недостача бюджетних доходів зросла через економічне сповільнення, тоді як програми з безпеки і оборони вимагали більшого фінансування. Уряд також був змушений досягати згоди із місією МВФ щодо подальшого фінансування за Угодою стенд-бай. Місія МВФ погодилась переглянути критерії діяльності України за Програмою через більше, ніж раніше очікувалось падіння економіки. Але Уряду все ж довелось запровадити пакет змін бюджетних доходів і видатків, щоб компенсувати високі видатки з безпеки та знизити структурний дефіцит. Водночас консультації між фракціями Верховної Ради та Кабінетом Міністрів щодо підходу до зміни бюджету майже спричинили подання у відставку Прем'єр-міністром Арсенієм Яценюком. Врешті-решт, компроміс було досягнуто і бюджетні показники було переглянуто так, щоб задовольнити вимоги МВФ та профінансувати військові операції на Східній Україні. Відставку уряду не було прийнято.

Початкові проекти законів уряду (щодо змін в законі про Державний бюджет та Податковому кодексі) передбачали непопулярні заходи, які включали обмеження виплати заробітної плати і неоплачувані відпустки бюджетних працівників, а також скасування індексації пенсій на інфляцію та ряд інших заходів. Після досягнення компромісу певні непопулярні рішення все ж таки було ухвалено. Водночас уряду довелось переглянути проекти законів і погодитись на певні зміни, щоб забезпечити необхідну кількість голосів для прийняття законів. Кінцеву версію змін було ухвалено 31 липня і нові закони набули чинності 3 серпня.

З боку доходів парламент ухвалив запровадження військового збору, який є додатковим податком на заробітну плату зі ставкою у 1,5%. Надходження військового збору спрямовуватимуться до загального фонду Державного бюджету на відміну від звичайного ПДФО, який надходить до місцевих бюджетів. В цілому, уряд очікує зібрати від цього збору 2,9 млрд грн протягом наступних п'яти місяців. Військові збір буде чинним лише до кінця 2014 року. В липні парламент також ухвалив зміни до оподаткування відсотків з депозитів, змусивши банки збирати податок на відсоткові доходи за ставкою 15% при джерелі. Відповідно до попередніх планів ПДФО на відсоткові доходи потрібно було сплачувати щороку після подання податкової декларації. Відповідно 3,3 млрд грн буде отримано від цього податку вже у 2014 році, а не наступного року. Вищі доходи також буде отримано за рахунок збільшення рентних платежів та акцизу, хоча деякі підвищення будуть чинними лише до 31 грудня. Верховна Рада також скасувала ряд податкових пільг та подовжила поточні правила щодо відшкодування ПДВ для аграрних експортів до 31 грудня (з 1 жовтня). Водночас уряд знизив планові надходження з ППП та ПДВ, щоб врахувати падіння економіки (відповідно до переглянутого офіційного прогнозу реальний ВВП знизиться на 6% у 2014 році) включно із незадовільними фінансовими результатами компаній та нижчим імпортом і споживанням.

Уряд запровадив суттєві зміни щодо адміністрування ПДВ, які набудуть чинності 1 січня. Йдеться про запровадження системи електронного адміністрування ПДВ, що змусить компанії сплачувати ПДВ автоматично і сприятиме суттєвому зниженню зловживань зі сплати і відшкодування ПДВ. Зокрема, компанії більше не зможуть фактично отримувати безвідсоткові короткострокові позики за рахунок бюджету і стикнуться із вищими ефективними ставками податку. Уряд також пообіцяв подати Державний бюджет на 2015 рік на основі реформованого Податкового кодексу і переглянутого Бюджетного кодексу. Він представив Концепцію податкової реформи, яка передбачає скорочення кількості податків і зміну ставок певних податків з 2015 року. Такі зміни, як очікують, сприятимуть ґрунтуванню бюджету 2015 року на більш стійкій основі.

З боку видатків уряд збільшив фінансування програм безпеки і оборони із частковою компенсацією такого збільшення за рахунок зниження інших видатків. Зокрема, було скорочено фінансування ряду центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ). Крім того, було заборонено перевірки, аудити і інші контрольні заходи більшістю державних органів без попереднього узгодження урядом. Уряд також скасував премії і бонуси, які отримують народні депутати, міністри та голови інших ЦОВВ. Голови ЦОВВ тепер отримали право пересувати працівників на скорочений робочий графік або відправляти у неоплачувані адміністративні відпустки без попереднього повідомлення, яке зазвичай вимагається законом. Крім того, неоплачувані відпустки можуть бути більшими за 2 тижні, що заборонено для приватного сектору. Кількість державних службовців також буде скорочено на 30-50%, хоча поки що невідомо, коли саме відбудуться ці звільнення. Уряд також обмежив підтримку окремих секторів. Зокрема, державну підтримку вугледобувним компаніям було знижено на 1 млрд грн, що було пояснено вищими цінами на вугілля та очікуваним збільшення ефективності видатків таких компаній.

Парламент також надав уряду додатковий контроль над видатками. Уряд отримав право змінювати законодавчо визначені процедури індексації пенсій на інфляцію, а також вносити зміни в розмір соціальної допомоги. Він також отримав можливість перерозподіляти надходження від єдиного соціального внеску між фондами соціального страхування. Відповідно до переглянутого закону про Державний бюджет трансферт з Державного бюджету Пенсійному фонду вже було знижено на 2,1 млрд грн, але Фонд натомість отримає додаткові 2,0 млрд грн від частини єдиного соціального внеску, що мала надійти в інші фонди соціального страхування.

Очікуване збільшення доходів Державного бюджету повністю відповідає підвищенню видатків, в результаті чого план дефіциту Державного бюджету залишився незмінним. Дефіцит переважно фінансуватиметься за рахунок зовнішніх запозичень. План приватизації залишився на рівні 17 млрд грн, що навряд чи буде виконано до кінця року через високу політичну та економічну невизначеність.

Крім того, уряд збільшив граничний рівень державного боргу з 664 млрд грн до 807 млрд грн. Отже, державний борг перевищить 60% від ВВП, що було визначено як граничну межу боргу. Зокрема, уряд збільшив заплановану підтримку Нафтогазу на 63 млрд грн до 102 млрд грн, що буде надано у вигляді ОВДП, які виключено із офіційного виміру бюджетного дефіциту. Іншою причиною перегляду боргу є зміна прогнозу обмінного курсу на кінець року. Отже, фіскальна вразливість України надалі збільшилась, що знову ставить питання боргової стійкості високо в порядку денному.

В цілому, уряд, найвірогідніше, зробив найкраще з того, що міг за складних обставин, щоб забезпечити подальше фінансування військових дій та співпрацю з МВФ. Водночас фіскальні виклики залишились, оскільки фіскальний розрив є великим і вимагає хорошого рівня надходжень податків, а також ефективної приватизації стратегічних підприємств за умови політичної та економічної невизначеності.

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Дострокові парламентські вибори очікуються в жовтні

Верховна Рада. 24 липня було оголошено про припинення діяльності парламентської коаліції у Верховній Раді. Це сталося після виходу з коаліції фракції партій УДАР та Свобода, метою яких було створити можливість для проведення дострокових парламентських виборів. Це рішення підтримав Президент Петро Порошенко, який заявив, що суспільство хоче повного перезавантаження влади. Відповідно до Конституції, Президент може розпустити парламент, якщо нову коаліцію не буде створено протягом 30 днів після розпаду старої. Розпад коаліції майже спровокував урядову кризу. Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк подав у відставку 24 липня, після того, як Рада не змогла ухвалити підготовані урядом зміни до бюджету. Проте відставка не була прийнята парламентом. Очікується, що у серпні нова коаліція сформована не буде, тому у жовтні в Україні пройдуть дострокові парламентські вибори. Однак, незважаючи на відсутність коаліції, наявний парламент, ймовірно, продовжить приймати розроблені урядом законопроекти.

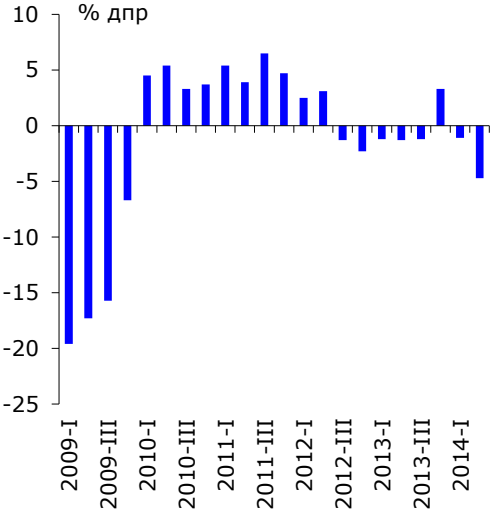
Війна на Сході. У липні українська влада посилила боротьбу проти проросійських сепаратистів, які намагаються відокремити Донецьку та Луганську області від України. Урядові сили очистили від сепаратистів низку міст та сіл, в тому числі міста Слов'янськ, Сєвєродонецьк та Лисичанськ. Це було досягнуто високою ціною: кількість українських солдатів та офіцерів, які загинули в ході бойових дій у липні, є співставною з числом військовослужбовців, які загинули протягом попередніх двох з половиною місяців (за даними Ради національної безпеки та оборони України на 30 липня загальна кількість загиблих становила 363). За оцінками Управління Верховного комісара ООН з прав людини, станом на 26 липня в ході конфлікту було вбито не менше 1129 осіб. Сепаратисти продовжують контролювати низку населених пунктів, в тому числі регіональні центри - Донецьк та Луганськ.

У липні стало ще зрозуміліше, що причиною війни є не внутрішнє повстання, а прихована агресія Росії, яка направляє в Україну найманців та добровольців, забезпечує їх зброєю (в тому числі танками та зенітними ракетними комплексами, що оснащені ракетами середньої дальності), а також веде ракетні та артилерійські обстріли українських військ зі своєї території. Західні країни почали вводити секторальні санкції проти Росії після того, як 17 липня сепаратисти збили пасажирський літак авіакомпанії Malaysia Airlines, що призвело до загибелі всіх 298 пасажирів та членів екіпажу на борту. Але поки ці санкції не справили помітного впливу на Росію. У липні негативний вплив війни на економіку України посилився, оскільки в Донецькій та Луганській областях було зруйновано або пошкоджено низку залізничних шляхопроводів, ліній електропередач, систем водопостачання та каналізації. Війна може тривати ще щонайменше кілька місяців.

МВФ. З 24 червня до 17 липня в Києві перебувала місія МВФ для першого перегляду Угоди стенд-бай між Фондом та Україною. Місія дійшла висновку, що Україна в цілому виконує економічну програму, яка була підтримана Угодою. Однак місія також заявила, що економічні перспективи України погіршилися через військовий конфлікт на Сході, який ускладнив виконання програми урядом. Тому МВФ погодився пом'якшити критерії виконання програми, а уряд вжив низку компенсаційних заходів. 31 липня парламент України прийняв закон, який затвердив необхідні зміни законодавства. Очікується, що Рада директорів МВФ затвердить результати огляду виконання угоди в кінці серпня після літньої перерви, що дозволить Україні отримати другий транш позики згідно угоди стенд-бай у розмірі 914,67 млн СПЗ (близько 1,4 млрд дол. США).

Населення: 45,5 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 24%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 8%
Інвестиції/ВВП: 21%
Експорт: Росія 25%, ЄС 28%
Імпорт: Росія 22%, ЄС 35%

Динаміка реального ВВП



Джерело: Держстат

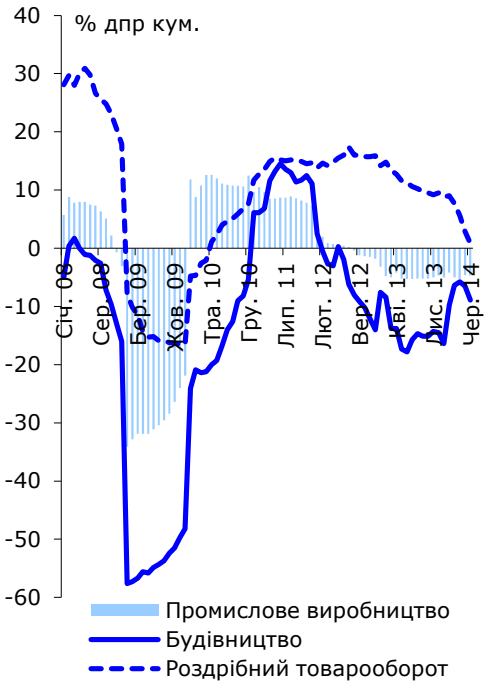
Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Реальний сектор: ВВП впав на 4,7% дпр в другому кварталі

ВВП. Реальний ВВП впав на 4,7% дпр в другому кварталі 2014 року за попередньою оцінкою Держстату. Це, найвірогідніше, відображало падіння інвестицій та сповільнення споживання.

Галузеві тенденції. Зниження обсягів промислового виробництва у червні сягнуло 5,0% дпр через проведення антитерористичної операції, торговельну війну з Росією і низький внутрішній попит. Обсяг видобутку у добувній промисловості скоротився на 4,8% дпр, оскільки зниження попиту на вугілля і заворушення у Донецькій і Луганській областях призвели до падіння обсягів видобутку вугілля на 10% дпр. Обсяг випуску у переробній промисловості скоротився на 5,9% дпр через низький рівень внутрішнього і зовнішнього попиту. Сектор металургії в цілому залишався стабільним впродовж останніх місяців, оскільки зниження виробництва у постраждалих від війни областях було нівельовано залученням вільних потужностей у стабільніших областях України. Машинобудування найбільше постраждало від перебоїв у торгівлі з Росією, і виробництво скоротилось на 21,8% дпр. До того ж низка машинобудівних заводів, розташованих у Донецькій і Луганській областях, припинили роботу (наприклад, «Новокраматорський машинобудівний завод», завод «Енергомашспецсталь», «Краматорський завод важкого верстатобудування»). Випуск залізничних локомотивів і вагонів скоротився на 59,8% дпр через низький попит з боку Росії і зупинку виробництва. Обсяг хімічного виробництва скоротився на 21,7% дпр, оскільки ключові підприємства хімічної галузі («Стирол» у Горлівці і «Азот» у Сєвєродонецьку) припинили роботу, а зовнішній попит на азотні добрива залишається низьким.

Тенденції реального сектору



Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Зниження обсягів виконаних будівельних робіт у червні прискорилось до 25.7% дпр. Це пояснюється різким падінням обсягів будівництва у Донецькій і Луганській областях на тлі низького попиту на житлове будівництво та мінімального обсягу інвестицій у всій Україні.

Сільськогосподарське виробництво у червні скоротилося на 17,6% дпр через більш пізній початок збору врожаю цього року.

У січні-червні зростання обороту роздрібної торгівлі сповільнилося до 0,8% дпр, а обсяг роздрібних продажів підприємствами у червні скоротився на 9,3% дпр. Це відображає інфляцію, що перевищує 10% та сповільнення зростання номінальних витрат домогосподарств.

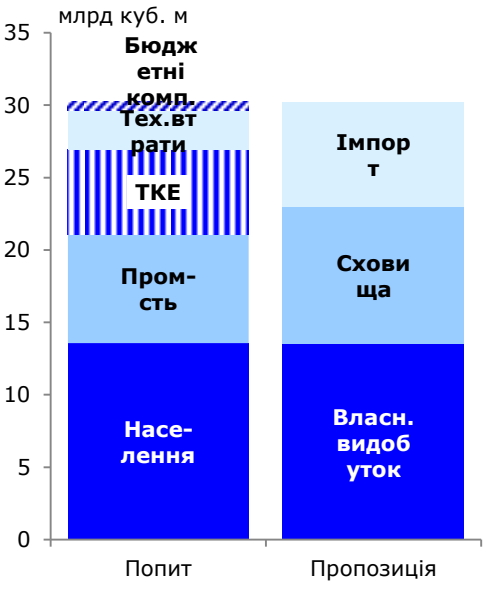
Енергетика: Україна заощаджує газ для опалювального сезону

Щоб компенсувати відсутність імпорту російського газу, український уряд вживає заходи із заміщення імпорту газу і зменшення його споживання.

Словацький оператор ГТС Eustream оголосив, що до 1 вересня очікує закінчити будівельні роботи на трубопроводі Вояни. Eustream планує до кінця серпня розпочати пуско-налагоджувальні випробування. Словацька компанія може перекачувати в Україну до 10 млрд кубометрів газу на рік до 2019 року. Німецька газова компанія RWE вже висловила свою зацікавленість використовувати цей маршрут для постачання газу в Україну. «Нафтогаз» також оголосив тендер щодо постачання газу в Україну через Угорщину (пункт пропуску Берегдароц). В червні Україна отримала з Польщі та Угорщини 329 млн кубометрів газу.

В рамках заходів з економії газу Кабінет Міністрів наказав підприємствам промисловості та теплокомуненерго знизити споживання газу на 30%, а бюджетні підприємства мають заощадити 10%. Загалом за період з серпня 2014 року до березня 2015 року Україна планує спожити 30,23 млрд кубометрів газу: ліміти на споживання газу для промисловості встановлені на рівні

Баланс газу в серпні 2014 року - березні 2015 року



Джерело: Міненерговугілля

7,53 млрд кубометрів, бюджетних підприємств – 0,63 млрд кубометрів, підприємств теплокомуненерго – 5,85 млрд кубометрів, населення – 13,56 млрд кубометрів та на технологічні втрати – 2,66 млрд кубометрів. Враховуючи видобуток газу та газ у сховищах, Україні для наступного опалювального сезону потрібно імпортувати додатково 7,23 млрд кубометрів газу.

Український уряд продовжує вживати заходи для зменшення дефіциту «Нафтогазу», який може досягти у 2014 році 80 млрд грн. Кабінет Міністрів запровадив механізм, який зараховує частину платежів споживачів за гарячу воду та опалення напряму на рахунок «Нафтогазу», в тому числі 100% платежів споживачів компаній, що мають двомісячну прострочену заборгованість за газ. Точний розподіл надходжень буде встановлюватись Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг.

Аграрний сектор: Україна посилила свої позиції на міжнародному ринку зерна

За даними Міністерства сільського господарства США (USDA), Україна експортувала рекордні 32,2 млн т зернових у 2013/2014 маркетинговому році. Україна стала третім найбільшим експортером зернових після США (72,3 млн т) та ЄС (38,5 млн т). Україна збільшила експорт зернових більше ніж вдвічі порівняно із 2005 роком.

Високий врожай також очікується і у 2014 році. Гарні погодні умови взимку та протягом посівної кампанії навесні сприяли підвищенню урожайності озимих та ярих зернових культур. За оцінкою Українського гідрометеорологічного центру валовий збір врожаю може сягнути 63 млн т (включно з 1,2 млн т в окупованому Криму), що співставно із виробництвом зернових у 2013 році. Зокрема, агрометеорологи оцінюють врожай озимих зернових на рівні 26,7 млн т, ярового ячменю – 5,3 млн т, ярової пшениці – 0,4 млн т, кукурудзи – 29,3 млн т та інших зернових – 1,3 млн т. Однак оцінки USDA є більш песимістичними. А саме, USDA прогнозує врожай зернових в Україні на рівні 57,1 млн т, а експорт – 27,4 млн т у 2014/15 маркетинговому році.

Відповідно до інформації Міністерства аграрної політики та продовольства України на кінець липня вже зібрано 23,6 млн т зернових та зернобобових на площі 7,1 млн га. Збір озимих зернових повністю завершено у Херсонській та Запорізькій областях та наближається до завершення у Миколаївській та Дніпропетровській.

Приватизація: Новий нереалістичний план приватизації

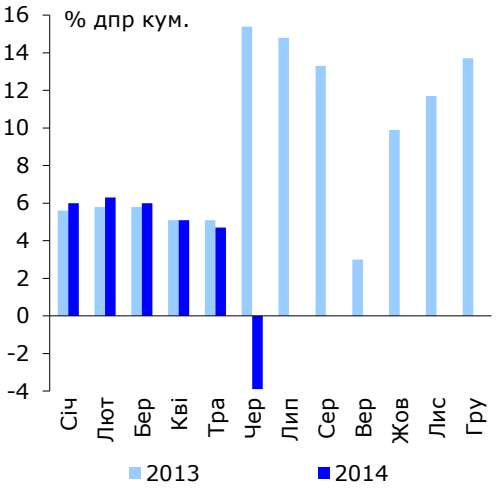
17 липня Уряд затвердив перелік пакетів акцій 164 компаній, приватизація яких має відбутись у 2014 році. Перелік включає, в основному, енергетичні компанії та підприємства машинобудівної та хімічної промисловості, в тому числі виробника мінеральних добрив ПАТ «Одеський припортовий завод» та найбільшого машинобудівного підприємства України –ПАТ «Азовмаш».

За оцінками Уряду ринкова ціна всіх пакетів акцій становить 15 млрд грн, що складає левову частку планових надходжень на поточний рік. Однак економічний спад в Україні та нестабільність на її сході обмежуватиме кількість потенційних інвесторів і уряд, ймовірно, буде змушений вибирати між продажем пакетів за нижчою ціною або відміни аукціону, ще більше зменшуючи надходження від приватизації.

Зовнішній сектор: Літо розпочалось притоком ПІІ та іноземної валюти

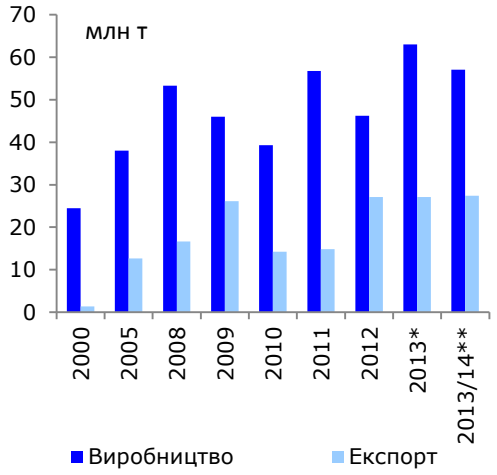
Дефіцит рахунку поточних операцій в червні склав 0,4 млрд дол. США. Баланс торгівлі товарами був від'ємним, оскільки імпорт перевищив експорт на 0,3 млрд дол. США. Експорт послуг впав на 35% дпр, а чисті платежі за інвестиційним доходом зросли до 0,8 млрд дол.

Сільськогосподарське виробництво



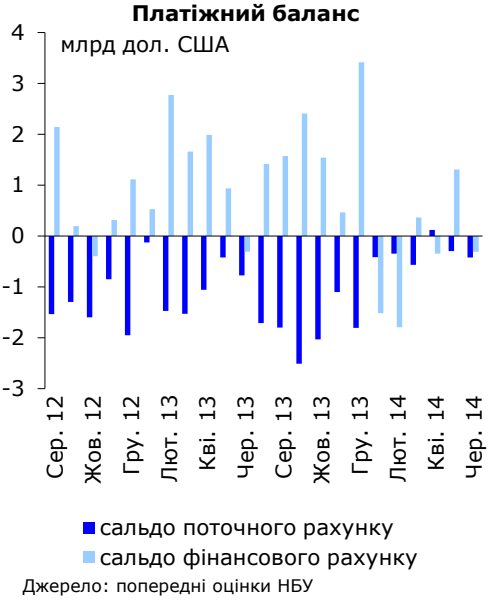
Джерело: Держстат

Виробництво та експорт зернобобових



Джерело: Держстат, UN comtrade (експорт у 2013)
* Оцінка USDA з виробництва та експорту зернових на 13/
маркетинговий рік

Платіжний баланс



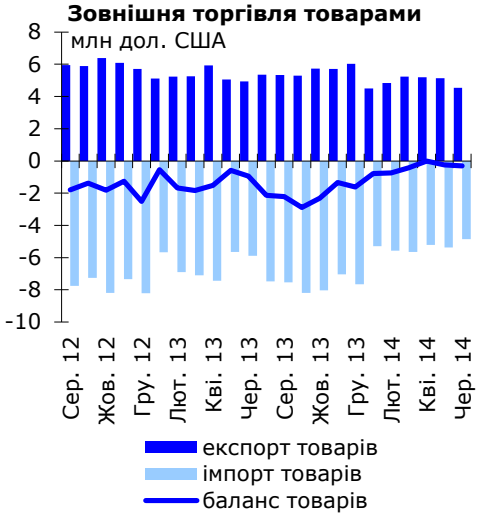
Джерело: попередні оцінки НБУ

Експорт товарів знизився на 7,9% дпр внаслідок низького зовнішнього попиту, зупинки виробництва та торговельної війни з Росією. Найбільше знизився експорт продукції машинобудування (-24% дпр) та хімічної промисловості (-18% дпр), оскільки деякі експортери, що розташовані у Донецькій та Луганській областях, наразі не працюють внаслідок збройного конфлікту в регіоні. Нижчий експорт харчової продукції (-4,5% дпр) пояснюється меншими цінами на зернові. У відповідь на нижчі витрати у доларовому еквіваленті та покращення попиту експорт металургійної продукції зріс на 5% дпр.

Імпорт товарів у червні скоротився на 17,5% дпр. В результаті пригніченого попиту та імпортозаміщення, імпорт у доларовому еквіваленті повернувся до рівня 2009-2010 рр. Неенергетичний імпорт впав на 28% дпр, тоді як попит на інвестиційні товари знизився навіть більше. Імпорт металургійних товарів скоротився на 40% дпр, тоді як імпорт машин, устаткування та транспортних засобів знизився на 39% дпр.

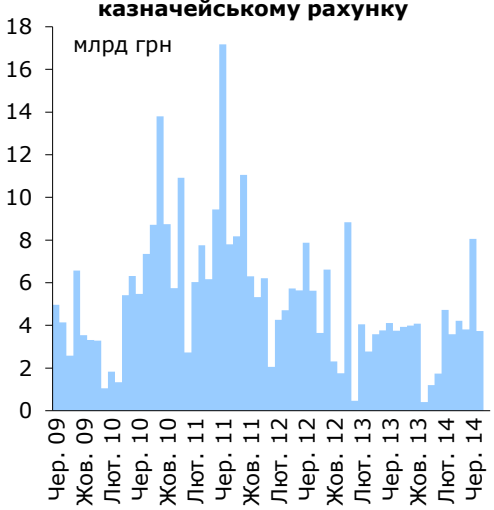
Баланс фінансового рахунку та рахунку операцій з капіталом у червні був від'ємним на рівні 0,3 млрд дол. США. З одного боку, уряд отримав 1 млрд дол. США макрофінансової допомоги від ЄС, 0,3 млрд дол. США з яких відображено у рахунку операцій з капіталом, а 0,7 млрд дол. США – як надходження за кредитом. Чистий притік ПІІ досяг 0,2 млрд дол. США. Обсяг готівкової іноземної валюти поза банками знизився на 0,2 млрд дол. США завдяки сезонним факторам, а також нижчій волатильності обмінного курсу. Продовження закачування російського природного газу Нафтогазом без оплати також відображено у рахунку фінансових операцій як надходження. З іншого боку, приватний сектор зміг залучити лише 0,3 млрд дол. США середньо- та довгострокового зовнішнього фінансування, чого було недостатньо для покриття планових виплат за попередніми позиками. Також, нерезиденти зменшили свої депозити в українських банках.

Зовнішня торгівля товарами



Джерело: попередні оцінки НБУ

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку



* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

Фіскальна політика: Внесено зміни до Державного бюджету

Оперативні дані. За оперативними даними Державного казначейства доходи Державного бюджету в липні зросли на близько 5% дпр передусім через нижче відшкодування ПДВ. Валові доходи (до відшкодування ПДВ) були нижчими, ніж заплановано на 6,6% або 16,2 млрд грн.

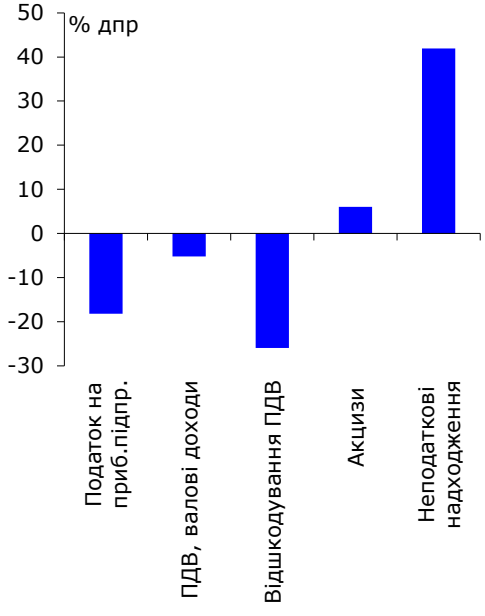
В цілому, зростання доходів сповільнилось до 7,7% дпр в перші сім місяців року. Їх підтримували зростання трансферту прибутку НБУ до бюджету та нижчі суми відшкодування ПДВ. Водночас уряд провів перші випуски облігацій по відшкодуванню ПДВ на суму 5,7 млрд грн.

6 місяців. У першому півріччі 2014 року зростання доходів Державного бюджету сповільнилось до 8,1% дпр, оскільки перерахування прибутку НБУ до бюджету завершилось в перші п'ять місяців року. Трансферт становив 22 млрд грн в перші шість місяців порівняно із 10 млрд у відповідному періоді минулого року. Податкові доходи збереглись на рівні, близькому до минулорічного, через падіння суми відшкодування ПДВ на 26% дпр. Доходи від ППП скоротились на 18,2% дпр внаслідок незадовільних фінансових результатів підприємств. Водночас надходження від акцизу зросли на 6% дпр через вищі доходи від акцизу на ввезенні в Україну товари, що пов'язано зі знеціненням гривні.

Дефіцит Державного бюджету стрімко зріс до 22,7 млрд грн в першому півріччі порівняно із 12,2 млрд грн в перші п'ять місяців року. Уряд використав частину залучених від зовнішніх запозичень коштів, оскільки кошти уряду на рахунку НБУ скоротились на 12 млрд грн. Водночас видатки Державного бюджету (загальний фонд) були на 8,6% нижчими, за планові.

Зміни до бюджету. В липні парламент ухвалив зміни до Закону про Державний бюджет, зважаючи на нижчі, ніж планові, доходи,

Зростання доходів Державного бюджету у січні-червні 2014 року

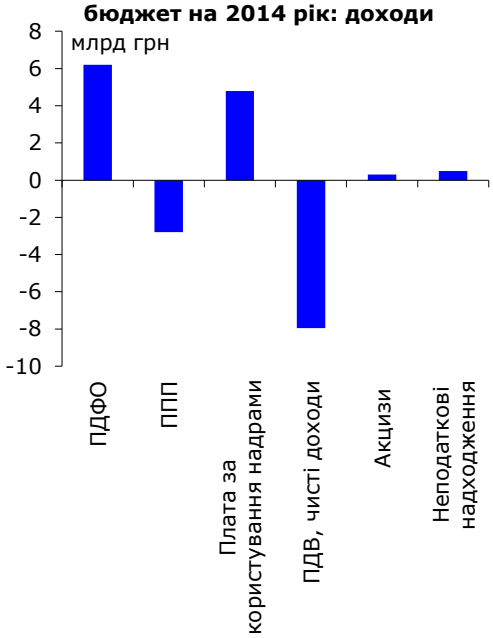


Джерело: звіти Державного казначейства

а також щоб компенсувати збільшення видатків на безпеку. Для компенсації втрачених доходів уряд збільшив рентні платежі, ставки акцизу, скасував ряд податкових пільг та запровадив тимчасовий військовий збір, який сплачується з доходів фізичних осіб за ставкою 1,5%. Бюджетні зміни також передбачають скорочення видатків, не пов'язаних з безпекою. В результаті план доходів бюджету було підвищено на 4,9 млрд грн до 373 млрд грн. Плановий показник дефіциту Державного бюджету залишився незмінним.

Державна допомога. Парламент спробував упорядкувати надання державної допомоги суб'єктам господарювання і привести його у відповідність до зобов'язань України відповідно до Угоди про Асоціацію з ЄС. Закон визначає процедури надання державної допомоги для усунення шкоди конкурентному середовищу та уникнення неефективного витрачання коштів. Чинна система не є ефективною і державну допомогу часом надають окремим компаніям в ручному режимі. Антимонопольний комітет відповідатиме за відповідність дотримання правил ЄС щодо надання державної допомоги та перевірятиме всі регуляторні норми і проекти законів, в яких передбачено надання певних пільг компаніям або секторам економіки, на їх вплив на конкуренцію. Водночас Антимонопольний комітет в Україні поки що демонструє обмежену незалежність та характеризується невеликою інституційною спроможністю. Перехід до нових правил буде поступовим і, сподіваємось, Комітет зможе ефективно регулювати надання державної допомоги через три роки, коли Закон буде повністю впроваджено.

Зміни до закону про Державний бюджет на 2014 рік: доходи



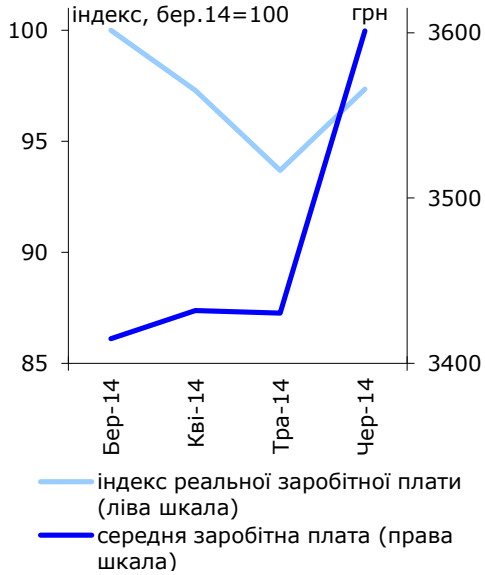
Джерело: Зміни до Закону про Державний бюджет від 30 липня 2014 року

Соціальна політика: Ручний контроль на фондами соціального страхування

Верховна Рада затвердила зміни до законодавства, що передбачають більш прямий контроль уряду та, зокрема, Міністерства соціальної політики, над фондами соціального страхування. Уряду було дозволено визначати розподіл надходжень від єдиного соціального внеску між фондами соціального страхування, тоді як раніше розподіл встановлювався законодавством.

Зокрема, трансферт з Державного бюджету до Пенсійного фонду було знижено на 2,1 млрд грн до 81,7 млрд грн. Натомість Пенсійний фонд отримає 2,0 млрд грн, які повинні були отримати Фонд страхування на випадок безробіття та Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Такий перерозподіл коштів означає, що Фонд страхування на випадок безробіття матиме менше коштів на фінансування активних і пасивних заходів сприяння зайнятості за часів збільшення рівня безробіття.

Середня заробітна плата*



* без врахування АР Крим
Джерело: Держстат

Ринок праці: Падіння реальної заробітної плати

Рецесія економіки України продовжує негативно впливати на показники заробітної плату: у червні 2014 року заробітна плата виросла на 6,0% дпр в номінальному виразі, але скоротилась на 5,6% дпр в реальному виразі. Зростання номінальної заробітної плати супроводжувалось зменшенням кількості штатних працівників на 3,5% дпр.

Середня заробітна плата в промисловості виросла на 7,2% дпр внаслідок підвищення мінімальної заробітної плати на 6,2% дпр та законодавчі обмеження на зменшення номінальної заробітної плати. Незважаючи на складну економічну ситуацію, реальна заробітна плата зросла в кількох галузях. Серед них – експортно-орієнтовані галузі (металургія та текстильна промисловість), що менше постраждали від зриву поставок у Росію, та фармацевтична промисловість, ціни в якій зросли на 20% і якій притаманний негнучкий попит.

Як і попереднього місяця, заробітна плата в сільському господарстві зросла менше, ніж в середньому по економіці (на 4,8% дпр). Обмеженість бюджетних коштів призвела до слабкого росту середньої заробітної плати в секторах освіти (3,5% дпр),

охорони здоров'я (2,8% дпр) та державного управління і оборони (4,4% дпр).

Монетарна політика: Зростання ІСЦ сповільнилось до 0,4% дпм в липні

У липні ІСЦ підвищився на 0,4% дпм. Зростання ІСЦ сповільнилось до найнижчого рівня за шість місяців через сезонні фактори, низький споживчий попит та кілька місяців стабільного обмінного курсу. Індекс цін на овочі впав на 30,7% дпм, що зменшило ІСЦ на 1,2%. Це падіння нівелювало різке підвищення тарифів на холодну та гарячу воду, що додало 0,5% до ІСЦ. Місячна базова інфляція (без врахування цін на непереоблені харчові продукти та адміністративно встановлені ціни) сповільнювалась три місяці поспіль до 0,8% дпм. Втім залишкові ефекти знецінення гривні та високі інфляційні очікування підтримували зростання цін на окремі товари і споживча інфляція сягнула 12,6% дпр в липні.

НБУ в липні збільшив облікову ставку до 12,5% річних з 9% річних, але без суттєвого впливу на звичайні монетарні операції. (надзвичайне рефінансування стало дорожчим). Звичайне рефінансування практично не використовувалось, а відсоткова ставка за депозитними сертифікатами овернайт, що використовуються частіше, змінилась лише до 5% річних з 4,5%. Здорові банки малий достатньо ліквідності, а міжбанківські відсоткові ставки залишились в проміжку 5-10% річних.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази



Джерело: Держстат, НБУ

Обмінний курс: Стабільний курс протягом більшої частини липня

У липні було скасовано деякі обмеження на операції з іноземною валютою включаючи обов'язковий продаж іноземної валюти, що надходила фізичним особам, та обмеження на міжнародні перекази фізичних осіб закордон. Втім, більшість адміністративних заходів на валютному ринку надалі діють. Міжбанківський курс гривні був стабільним в проміжку 11,6-11,8 грн за дол. США протягом більшої частини липня, але курс гривні ослабився до рівня ближчого до 12 грн за дол. США.

Міжнародні резерви знову зменшились до 16,1 млрд дол. США в липні, хоча НБУ придбав 80 млн дол. США до резервів. Це відображало чисте погашення боргів уряду в іноземній валюті в липні.

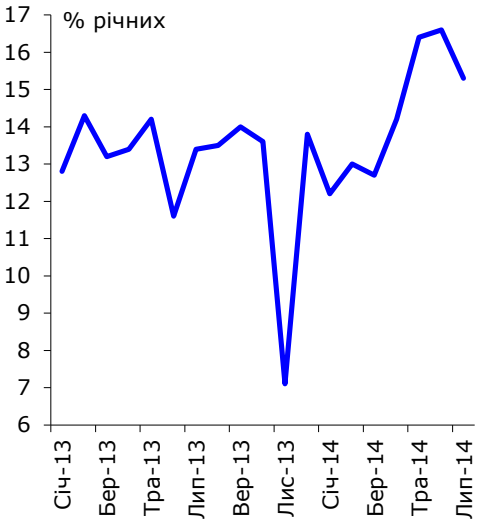
Державний борг: Здійснено випуск ПДВ-облігацій

Внутрішній борг. У липні Міністерство фінансів розмістило номіновані у гривні ОВДП на суму 5,5 млрд грн, порівняно із випуском у 4,6 млрд грн у червні. Середньозважена доходність за облігаціями знизилась на 1,3 в.п. до 15,3% річних. Частка одно- і дворічних облігацій у загальному обсязі розміщення склала 71,7%. Водночас уряд продав однорічні номіновані в дол. США ОВДП на суму 200 млн дол. США під 8% річних в день погашення доларових ОВДП зі схожими умовами випуску. Ймовірно, цей випуск мав неринковий характер.

Крім того, Міністерство фінансів здійснило випуск ПДВ-облігацій на суму 5,7 млрд грн (із загального обсягу у 7,0 млрд грн, встановленого Кабінетом Міністрів) для погашення попередньої заборгованості з відшкодування ПДВ. Облігації випущено строком на п'ять років під 9,5% річних з виплатою купону та амортизації раз на півроку.

Зовнішній борг. У липні Світовий банк ухвалив програму «Модернізація системи соціальної підтримки населення України» на 2015-2021 роки, яка передбачає надання Україні позики в розмірі 300 млн дол. Позику надано на 18 років з 5-річним пільговим періодом. Проект спрямований на підвищення ефективності програми соціальної допомоги та надання соціальних послуг для сімей з низькими доходами. Проект є частиною загального пакету фінансової допомоги Україні, передбаченої Світовим банком на 2014 рік.

Середньозважена доходність ОВДП



Джерело: НБУ

Економічні Тенденції		IV 12	I 13	II 13	III 13	IV 13	I 14	II 14	Чер.	Лип.	Сер.	Вер.	Жов.	Лис.	Гру.	Січ.	Лют.	Бер.	Квіт.[к]	Тра.[к]	Квіт.[к]	Квіт.[к]
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-1,8	-5,0	-5,3	-5,2	-4,7	-5,0	-4,7	-5,3	-5,3	-5,2	-5,2	-5,2	-5,0	-4,7	-5,0	-4,2	-5,0	-5,3	-4,6	-4,7	...
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-13,8	-13,8	-17,8	-15,1	-14,5	-6,4	-8,9	-17,8	-15,7	-14,7	-15,1	-15,1	-14,3	-14,5	-16,4	-9,8	-6,4	-5,8	-6,5	-8,9	...
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-4,5	5,8	15,4	3,0	13,7	6,0	-3,9	15,4	14,8	13,3	3,0	9,9	11,7	13,7	6,0	6,3	6,0	5,0	4,7	-3,9	...
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	15,9	13,4	11,2	9,8	9,5	7,7	0,8	11,2	10,6	10,2	9,8	9,5	9,2	9,5	8,8	9,0	7,7	5,6	2,9	0,8	...
Середня заробітна плата	грн.	3195	3085	3289	3331	3390	3245	3488	3380	3429	3304	3261	3283	3268	3619	3148	3189	3398	3432	3430	3601	...
ІСЦ	% дпр	-0,2	-0,8	-0,1	-0,5	0,5	3,4	12,0	-0,1	0,0	-0,4	-0,5	-0,1	0,2	0,5	0,5	1,2	3,4	6,9	10,9	12,0	12,6
ІВЦ	% дпр	0,3	0,2	-1,6	-0,9	1,7	3,9	15,9	-1,6	-1,6	-0,9	-0,9	0,8	-0,5	1,7	1,9	3,3	3,9	6,1	8,8	15,9	22,5
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	1,0	-4,7	-7,1	-6,2	-5,2	-7,7	...	-8,4	-8,5	-8,7	-8,8	-9,0	-8,8	-7,6	-12,2	-10,0	-6,8	-8,3	-6,4	-6,7	...
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	5,6	-0,8	-8,3	-4,1	-3,4	-14,7	...	-10,8	-9,6	-8,8	-6,4	-6,0	-5,7	-5,8	-6,7	-13,6	-16,1	-19,9	-17,3	-17,3	...
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-20,5	-4,0	-7,1	-14,2	-19,6	-1,9	...	-7,1	-9,2	-11,4	-14,2	-16,6	-18,0	-19,6	-0,8	-1,5	-1,9	-2,0	-2,2	-2,5	...
Поточний рахунок, на кінець періоду*	млрд. дол. США	-14,4	-3,1	-5,5	-11,4	-16,4	-1,3	...	-5,5	-7,2	-8,9	-11,4	-13,4	-14,5	-16,1	-0,4	-0,8	-1,3	-1,2	-1,5	-1,9	...
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	24,5	24,7	23,2	21,6	20,4	14,2	0,0	23,2	22,7	21,7	21,6	20,6	18,8	20,4	17,8	15,5	15,1	14,2	17,9	17,1	16,1
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	6,4	9,9	13,4	14,8	20,3	28,5	0,0	13,4	13,5	13,6	14,8	17,3	20,9	20,3	17,0	21,0	28,5	26,8	26,7	27,3	...
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	20,8	16,2	15,4	15,3	16,5	18,5	17,5	15,3	15,7	15,0	15,2	15,4	16,7	17,4	15,1	20,3	20,0	17,5	17,9	17,2	...
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	8,15	8,12	8,14	8,15	8,21	9,14	11,71	8,15	8,14	8,12	8,17	8,18	8,20	8,24	8,37	9,08	9,98	11,61	11,78	11,79	11,74
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	8,85	11,71	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	8,65	9,92	11,64	11,64	11,81	11,76
Обмінний курс, середній	євро	10,37	10,55	10,44	10,58	10,87	12,14	12,14	10,41	10,45	10,64	10,67	10,90	10,79	10,94	10,92	11,80	13,69	16,08	16,00	16,04	16,04

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: НБУ, попередні дані)
квартальні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1082,6	1302,1	1408,9	1454,9
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,4	163,4	176,3	182,0
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,2	0,3	0,0
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-21,9	11,2	7,3	-0,5	-4,7
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,0	17,5	-4,5	13,7
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,7	27,1	28,2	1,0	-5,2
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6	-43,1	29,3	33,8	5,6	-3,4
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,9	-2,9	-9,3	-14,3	-16,4
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7	-1,7	-5,7	-8,1	-9,0
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,5	5,7	6,6	6,6	3,4
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	39,9	36,0	37,4	40,1
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,0	20,6
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8	7,9	8,0	8,0	8,0
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9	10,5	11,1	10,3	10,6
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7	10,6	10,5	10,3	11,0

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		I 11	II 11	III 11	IV 11	I 12	II 12	III 12	IV 12	I 13	II 13	III 13	IV 13	I 14
ВВП	млрд. грн.	257,7	311,0	369,8	363,6	293,5	349,2	387,6	378,6	302,9	353,0	394,7	404,3	313,0
Реальний ВВП	% дпр	5,1	3,9	6,5	5,0	2,5	3,1	–1,3	-2,3	-1,2	-1,3	-1,2	3,3	-1,1
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	13,2	14,2	16,1	18,5	7,8	12,3	11,0	5,5	6,5	9,5	8,4	6,8	5,7
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	2,0	2,9	-9,4	-6,6	3,3	4,8	9,9	1,5	1,1	-2,3	-3,3	-2,5	-9,1
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	-1,8	3,7	9,7	12,0	13,8	17,5	-5,2	-4,9	7,0	-17,4	-7,7	-5,1	-19,1
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	19,4	4,9	0,3	-4,1	-7,3	-8,1	-3,8	-9,6	-9,0	-14,3	-7,9	-4,1	-2,0
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	38,1	23,3	12,5	5,2	-3,0	9,0	4,3	-2,6	-2,4	-18,4	-0,7	-1,8	-7,0
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	4,9	1,3	16,7	38,1	0,5	11,5	-8,3	-4,0	5,7	20,8	-2,0	38,2	6,0
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	7,8	3,4	4,6	-2,9	1,1	1,8	-4,8	-5,5	-9,5	-9,2	-9,8	-8,9	-6,8
Будівництво (реальна)*	% дпр	1,7	10,9	0,1	2,0	1,2	3,4	-15,3	-20,8	-14,9	-20,8	-11,1	-7,7	-3,9
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	9,8	2,8	6,1	3,0	3,2	4,6	0,4	-1,2	1,6	-0,2	1,9	4,7	3,1
Транспорт (реальна)*	% дпр	10,2	7,9	5,7	11,1	-2,3	-3,3	-8,4	-9,5	-2,7	-0,6	2,8	2,8	-5,8
Платіжний баланс														
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-1,6	-1,7	-2,6	-4,4	-2,1	-3,8	-4,0	-4,9	-3,1	-2,3	-6,0	-4,9	-0,6
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-4,9	-4,4	-5,6	-9,5	-5,6	-8,7	-8,3	-10,3	-8,3	-5,1	-12,2	-9,8	-1,8
Баланс товарів	млн. дол. США	-3597	-2851	-4580	-5224	-3867	-5577	-5215	-5833	-4045	-3053	-7232	-5268	-1486
Баланс послуг	млн. дол. США	1262	1514	2007	1312	1299	1362	1975	1084	822	893	1919	480	820
Поточні трансферти	млн. дол. США	1039	878	988	803	683	805	777	711	533	589	480	547	232
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	880	2422	2090	1623	1663	1091	2002	1871	821	472	1199	859	-543
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	149	113	42	207	-3	74	83	339	705	579	664	-757	-252
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	36,4	37,6	35,0	31,8	31,1	29,3	29,3	24,5	24,7	23,2	21,6	20,4	14,2
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,95	7,98	7,99	8,01	8,03	8,04	8,09	8,11	8,11	8,14	8,15	8,21	9,14
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,94	7,97	7,97	7,98	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	7,99	8,86
Бюджет														
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	32,8	30,0	29,5	30,7	33,6	31,6	28,2	33,7	35,3	29,5	29,1	28,9	35,8
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	5,0	4,8	4,2	4,7	5,1	4,9	4,4	5,0	5,3	5,1	4,7	4,9	5,2
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,5	4,5	3,6	4,4	4,9	4,1	2,9	4,2	6,2	3,4	3,0	3,0	5,0
Податок на додану вартість	% від ВВП	7,6	12,9	9,6	9,6	10,8	10,3	8,6	10,0	9,7	9,1	8,2	8,5	8,8
Акцизні збори	% від ВВП	2,1	3,0	2,7	2,4	2,8	2,9	2,8	2,4	3,1	2,6	2,3	2,2	2,5
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	32,8	33,1	26,9	35,6	33,7	33,8	30,7	41,4	37,0	36,0	30,4	36,3	35,7
Поточні видатки	% від ВВП	31,5	30,8	23,9	30,1	31,8	31,3	27,7	37,4	35,7	34,1	28,5	33,5	35,2
Капітальні видатки	% від ВВП	1,3	2,4	3,0	5,5	1,9	2,4	2,9	4,0	1,3	1,9	1,9	2,8	0,5
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-0,3	-3,4	-3,9	-5,5	-0,2	-2,6	-3,0	-7,8	-1,9	-6,3	-1,5	-7,4	0,1
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,4	3,2	0,0	0,1	1,4	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0
Ринок праці														
Середня зарплата (реальна)	% дпр	11,1	5,5	7,7	10,8	14,7	16,5	13,3	12,9	9,9	9,3	8,1	5,9	3,5
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	7,8	1,9	7,3	7,7	6,0	13,0	10,4	9,4	8,9	5,7	2,5	4,7	…
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	8,7	7,7	6,9	8,2	8,4	7,1	6,6	8,0	8,0	7,5	7,0	7,6	…
Банківський сектор														
Грошовий агрегат М0	% дпр	15,7	11,5	8,6	6,3	4,7	6,7	5,2	5,5	9,7	9,8	12,3	17,0	19,2
Грошовий агрегат М2	% дпр	25,5	22,0	16,0	14,4	11,2	9,0	10,7	13,1	16,0	17,9	19,2	17,5	17,7
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	43,3	26,0	16,7	12,3	14,4	16,4	16,3	16,3	19,1	26,5	33,4	38,0	7,9
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	19,7	21,0	15,7	13,4	12,4	10,8	17,0	21,8	17,0	14,7	8,4	0,9	19,8
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	16,0	18,5	21,1	21,0	17,4	15,3	9,1	7,7	8,6	7,4	10,2	16,9	12,3
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	-2,1	0,9	-2,3	-4,2	-7,0	-10,8	-9,9	-7,3	-4,4	-0,4	0,8	2,8	36,4
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	5,0	6,3	5,3	2,9	-2,9	-7,0	-8,0	-6,6	-5,6	-2,7	-0,5	2,9	26,3
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	67,2	66,6	64,4	62,9	61,5	59,8	59,1	57,8	55,9	55,7	55,1	53,2	58,5
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	13,1	13,5	14,1	18,4	15,5	15,6	19,5	20,8	16,2	15,3	15,3	16,5	18,4
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	10,2	9,8	8,8	8,4	8,2	8,2	8,5	8,8	9,4	9,7	9,6	8,8	8,7

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Дмитро Науменко
naumenko@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Катерина Пількевич
pilkevich@ier.kiev.ua

Артур Ковальчук
kovalchuk@ier.kiev.ua

Галько Світлана Василівна
galko@ier.kiev.ua

Костянтин Кравчук
k.kravchuk@ier.kiev.ua

Віктор Гречин
grechyn@ier.kiev.ua

Микола Риженков
ryzhenkov@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Ганна Опанасенко
opanasenko@ier.keiv.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Юлія Огаренко
ogarenko@ier.kiev.ua

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.